

Şiir

MEHTAPLI GECELER

TEKİN SEVİMLİ

İçindekiler

Şairin Biyografisi----- 4

Türkçe şiirler:

Kerkük'e Hasret-----5

Secde-----6

Bayram Sabahı Hatırası-----7

Lale-----8

Ölüm----- 9

Gurbette Ölüm-----10

Vatan-----11

İz-----12

Yolcu-----13

Özleyiş-----14

Ayrılık-----15

Mehtaplı Geceler-----16

Ne Zaman-----17

İyimserlik-----18

Nişanlılık Hatırası-----19

Siyah Rüzgâr-----20

Mezar Taşı-----21

Tan-----22

Ses-----23

Sensiz ben-----24

Sigarının Ölümü-----25

Kuruntu-----26

Senden Başlıyor-----27

Hakikat-----28

Seni O Kadar Özledim Ki-----29

Gamlarım-----30

Tablo-----31

Aşk-----32

Yol-----33

Halk şiirleri-----35

Açıklama-----36

Kerkük'te Ne Var-----37

Tavare 'ete-----45

Horyatlar -----	53
Arapça Şiirler (القصائد باللغة العربية) -----	60
عراق أه يا عراق-----	61
إحتراق-----	63
ماتت السجارة-----	64

BİYOĞRAFI

Tekin Sevimli 18 Haziran 1949 tarihinde Irak Cumhuriyetinin Kerkük şehrinde doğdu.

İlk okulu, orta okulu ve liseyi Kerkük'te okudu, (1975) tarihinde Bağdat Üniversitesi / Mühendislik Fakültesi – Mimarlık bölümünden mezun oldu.

Mezun oluktan sonra askerliğini yedek subay olarak yaptı, bu sürede Irak ordusu için meslektaşlarıyla bir hava ustası projesini tasarladılar.

Askerlik süresi bitince (1977-1991) senelerinde Bağdat'ta Bayındırlık Bakanlığına bağlı Ulusal Mühendislik ve Mimarlık Danışmanlığı Merkezinde yüksek mimar olarak çalıştı.

1991-1998 senelerinde Kerkük'te Bayındırlık Bakanlığına bağlı El Mansur İnşaat şirketinde görev aldı bu sürede Kerkük'te özel büro açtı ve çeşitli mimari projeler tasarladı ve uygulamalarını denetledi.

1998 yılında Türkiye'ye hicret etti İstanbul'da ve yurt dışında çeşitli inşaat şirketlerinde mimar olarak çalıştı.

KERKÜK'E HASRET

Yine düştüm gurbetlere
Kap karanlık zulmetlere
Ateş gibi hasretlere
Veda olsun sana Kerkük

Bir üzüntü sardı beni
Kara gördüm her bir yanı
Hasta düştüm derman hanı
Sen dermansın bana Kerkük
Hasretliyim o kışına
Zubun¹ ceket giyişine
Baba gurgur² ateşine
Gece dönse kana Kerkük

Efkârlandım bir gün daldım
Bir kuş oldum kanat aldım
Gökte uça uça geldim
Sardım seni cana Kerkük

Çalışsam da senin için
Yorulsam da şanın için
Tertemizdi kanın için
Ben eminim ona Kerkük

1- Zubun..... Irak Türklerinin köylerinde giyilen, erkeklere özgü geleneksel kıyafet.

2- Baba gurgur..... Kerkük'te petrol yataklarının adı.

SECDE

Güneşin çıkmasıyla tüm karanlıklar kaçar
Akar sular şakırdar, dallarda güller açar
Bülbüllerin ötmesi içime neşe saçar
Bu sevda ile kanım damarlarımda atar
Semalarda yıldızlar sevdamızı kutluyor

Her gün şafak sökmeden, yurdum dönmeden süse
Daha güneş doğmadan uyanırım bir sese
Secde edip seherde rüzgarlar ese ese
Ufuktan gün doğacak, geceni basa basa
Karanlık ortasından aydınlıklar patlıyor

BAYRAM SABAHİ HATIRASI

Süslenmişti her taraf gönüller şad olmuştu
Yüzlerde gülümseme bağlar gülle dolmuştu
Çiçek demet içinde gönül eşin bulmuştu
Bugün bayram sabahı gönlüm öz sevincinde

Gün vuranda dallara bülbül gülle koklaştı
Diller durdu nutuktan gözlerimiz anlaştı
Birleşirken elimiz sevda birden yaklaştı
Bir sıcaklık duyunca avucum onun avucunda

LALE

Kanımı andırır kıpkızıl rengin
Tabiatı süsler senin ahengin
Sensin bu dağların yalnız meralı
Sensin çiçeklerin bir tek kralı

ÖLÜM

Ölümün sırlarını bir türlü çözemedim
Dağılan incileri bir türlü dizemedim
Hayatın şarabına ben dalmak istiyorum
Dünyada genç olarak ben kalmak istiyorum

GURBETTE ÖLÜM

*“Gurbette hayata veda eden kardeşim
Necdet’in ruhuna ithaf”*

Yalnızım bir odada, gamların haddin aşar
Gurbetlerde ölürsem suyumu kimler taşar
Annem yok babam uzak gözlerimi kim kapar
Yerlere gömüldümse mezarımı kim yapar
Hayatta göz açmadan gidiyorum elveda

"Kazan¹ ağlar²
Ot yanar kazan² ağlar²
Burda³ bir ğerib⁴ ölüp⁵
Kebrını⁶ kazan⁷ ağlar²"

-
1. Kazan – Kazan, çok miktarda yemek pişirmeye ya da bir şey kaynatmaya yarayan, büyük, derin ve kulplu kap.
 2. ağlar – ağlar
 3. Burda - Burada
 4. ğerib - garip
 5. ölüp - ölmüş
 6. Kebrını - Kabrini
 7. kazan - kazaratar gibi herhangi bir araçla toprağı yaran kişi.

VATAN

Ben bir rüzgârsız yelken, sen benim limanımsın
Ben bir gurbet kuşuyum, sen benim vatanımsın

Ben bir bal arısıyım, sen benim peteğimsin
Ben bir gamlı bülbülüm, sen benim çiçeğimsin

Ben bir dertli şairim, sen benim divanımsın
Ben bir sazlı aşığım, sen benim sultanımsın

Ben bir kalemsiz yazar, sen benim yazarımsın
Ben bir yüksek yapıyım, sen benim temelimsin

Ben sızan bir damla kan, sen benim damarımsın
Ben kapalı bir kapı, sende anahtarımsın

Ben bir okunmaz kitap, sen benim yazarımsın
Ben bir yaşayan ölü, sen benim mezarımsın...

iz

Ne bu yalnızlık bitti nede bu hasret bende
Ne bu güzellik bitti nede mağrurluk sende

Bir ayrılık Őarkısı atlak dudaklarımda
mitsiz sevda izi beyaz Őakaklarımda

YOLCU

“ Yeğenim Can Sevimlinin Doğum Gününde ”

Küçük bir yolcu indi
Sekiz yolculu hana
Dertli gönlüm sevindi
Benden selam yeğene
Canımdan tatlı cana

ÖZLEYİŞ

Kayıp etmiŐtim yine buldum
AteŐinle yanan küldüm
Boğularak dün ağlarken
Ben gönülden bugün güldüm

DolaŐsam da her bir yanı
Özlüyorum her an seni
Yana yana bekliyorum
Kavuşacak günü anı

Ben vurgunum sözlerine
Kahve renkli gözlerine
Gecelerdir uykusuzum
Uyut beni dizlerine

AYRILIK

Sanki bir dev sıkıyor avucunda canımı
Böcekler sömürüyor yavaş yavaş kanımı
Seneler sanıyorum her lahzamı anımı
Buna derler sevgilim ayrılığın vahşeti

Örsem ipek saçını koklasam bir telini
Elimi kemer yapsam sarsam ince belini
Dudaklarından öpsem tatsam tatlı dilini
On da söner sevgilim yanan gönlüm hasreti

MEHTAPLI GECELER

Her mehtaplı gecede dalarım mey şaraba
Hakikati ararken uğradım bir seraba
Meskenim altın köşkken şimdi ıssız haraba
İçelim dertli dostlar bu hayat efsanedir.

Her mehtaplı gecede dalarım ben engine
Hayran oldum güllerin çiçeklerin rengine
Simsiyah ölüm geldi katıldı ahengine
İçelim dertli dostlar bu hayat efsanedir.

Her mehtaplı gecede yalnız kalmak isterim
İnleyen nağmeleri o an çalmak isterim
İçten efkarlanırken hemen dalmak isterim
İçelim dertli dostlar bu hayat efsanedir.

Her mehtaplı gecede sevgilimi özlerim
Hasreti yakar beni nemden dolar gözlerim
Eserim sona ersin imdi bitsin sözlerim
İçelim dertli dostlar bu hayat efsanedir.

NE ZAMAN

Uykusuz gözlerin her gece nemli
Ne zaman bitecek sende bensizlik
Her gece yalnızım her gece gamlı
Ne zaman bitecek bende sensizlik

İYİMSERLİK

Atıl işe kalma yana
Verem salma bu sağ cana
Ol hayatta sen iyimser
İflah olmaz hiç kötümser

Sayma günde neyin yoktur
Bir baksana varın çoktur
Yoksa senin eldivenin
Çolak değil iki elin

Çalış birde sarsak olma
Atıl işe korkak olma
Üzüntünü birden bırak
Güler yüzle hayata bak

Bu mutluluk bir göz gibi
Deniz gibi derin dibi
Kaynar coşar bu içim de
Ama bitmez bir içim de

NİŞANLIK HATIRASI

Aşk bahçesinden bir çiçek seçtim
Onu koklarken kendimden geçtim
Dudaklarını şevkle öperken
Gözünden akan yaşları içtim

Sevdamız ilan oluyor bugün
İçimde rahatlık neşe sükûn
Yüzündeki ben bana gülüyor
Artık yaklaştı dernekle düğün

SİYAH RÜZGAR

"Kardeşim Acarın ruhuna ithaf"

Simsiyah rüzgâr esti aradan gitti Acar
Damlayan sıcak kanla umudum neşem kaçır
Toprağa akan kanlar vahşi bir lale açar
Benim bu dertli gönlüm oldu her derde duçar
Hepsine çare buldum, ölüme karşı naçar

MEZAR TAŞI

"Kardeşim Acarın ruhuna ithaf"

Göz açmadan Acar öldü
İki gözüm kandan doldu
Gonca iken gülüm soldu
Bu ne ölüm mezar taşı?

Adımı kaz beyaz taőa
Girmemiştim otuz yaőa
Veda ettim arkadaőa
Bu ne ölüm mezar taşı?

Kardeşlerim Allah birse
Toprak yorgan yatak yerse
Gözüme kan dolmuő ise
Bu ne ölüm mezar taşı?

TAN

"Oğlum Tan 'a "

Kap karanlıkları parçalayan tansın
İçimdeki sıcak sıcak coşan kansın
Dünyaya göz açtığıın zaman şad oldum
Fani dünyamı süslendiren bir cansın

SES

Bu gece efkârliyım
Dertten daha dertliyım
İn cin uykuda
Yalnız benim uyanık
Birde sigaram yanık
Dumanlarla ümitler yapıyorum
Gecenin karanlığında kayıp oluyor
Bu ölüm sessizliğinden
Birden bir ses doğuyor
Gamlı bir sarhoş sesi
Dertli gönül yankısı

"Ağam¹ ağam¹ ağam¹
Yatmamışam² oy ağam¹
'elem³ şirin⁴ uyğuda⁵
Men⁶ derdimnen⁷ oyağam⁸"

-
1. Ağam - Ağam
 2. Yatmamışam – uyumamışım
 3. 'elem – âlem, herkes
 4. Şirin - tatlı, hoş
 5. uyğuda - uykuda
 6. Men – Ben
 7. derdimnen - derdimden
 8. oyağam -uyanığım

SENSİZ BEN

Senden uzak kaldığım zaman
Güneş sıcaklığını
Güller rengini
Tuzlar tadını
Kayıp ediyor
Sen bahçemi süslendiren
Bir renksin
Sensiz her şey
Sıcaklığını, rengini, tadını,
Kayıp ediyor
Sensiz ben, ben olamam

SİGARANIN ÖLÜMÜ

Yaşım yirmi iki senedir
Otel odamın numarası da yirmi ikidir
Ne anlamı var?
Düşündüm...
Derin düşündüm
Bir sigara yaktım
Yaşım yedi yüz milyon saniyedir
Sonu ne?
Düşündüm
Derin düşündüm
Sigara parmaklarımı yaktı
Sigara öldü
Birer fatihe okuyalım

KURUNTU

Karlardan Tanrı yaptım
Yürüdüm ona çarptım
Günün Altın kılıçlı ordusundan korkarak
Karanlıklar kayıp oldu
Odama ışık doldu
Beyaz karlar eridi
Benliğimde eridi
Üzüntüye kavuştum
Kuruntuya kavuştum
Kulaklarımda bir ses
Dudaklarımda bir ses
Ümitlerin seraptır
Tek tesellim şaraptır
Doldur kadeh yaradır
İnançların eridi
Irmak oldu döküldü
Kuruntu denizine
Artık her şey kuruntu
Ümitlerim kuruntu
Sevdam aşkım kuruntu
Düşmanlığım kuruntu
Ben ve sen kuruntu
Kuruntuda kuruntu

SENDEN BAŞLIYOR

Mesafeler senden başlıyor
Sende bitiyor
Zaman senden başlıyor
Sende bitiyor
Lale dudaklarından almıŐ rengini
Doğa güzelliğinden almıŐ ahengini
Gözlerine baktığım an
Zaman mekân
Kayıp oluyor
AŞkım senden başlıyor
Sende bitiyor
Mesafeler sende bitiyor
Senden başlıyor
Zaman senden başlıyor
Sende bitiyor

HAKİKAT

Ben bana aşığım
Ben benliğimi delice seviyorum
Onun için şiirler yazıyorum
Tablolar çiziyorum
Kendime Tanrı buluyorum
Sende sana aşıksın
Sende benliğini delice seviyorsun
Ben bana aşığım
Ben bana aşığım

SENİ O KADAR ÖZLEDİM Kİ

Seni o kadar özledim ki
Hiçbir aşık sevdiğini o kadar özlemedi
Seni o kadar özledim ki
Seninle bir de kavuşsam da
Canıma sıksam da
Kanıma katsam da
Gönlümdeki hasret yine sönmeyecek
Seni o kadar özledim ki
Her yerini koklasam da
Bin defa öpsem de
Dudaklarımdaki ateş yine sönmeyecek
Seni o kadar özledim ki
Hiçbir aşık sevdiğini o kadar özlemedi
Ben sensin
Sende benim
Diyeyeğim bu kadar

GAMLARIM

Eştir bana gamlarım
Can verdi soydaşlarım
Yer püskürdü ateşi
Gömüldü yoldaşlarım

"Ėeribın¹ sesi gelmez
Ađlar² havası³ gelmez
Baş koyar⁴ yâstuđ⁵ üste⁶
Gözler kimsesi⁷ gelmez "

1. Ėeribın - Garibin

2. Ağlar - Ağlar

3. havası – hevesi, bir işi veya bir şeyi yapmaya isteği gelmez.

4. koyar - koyar

5. yâstuğ - yastık

6. üste - üstüne

7. kimsesi – kimsesi

TABLO

Üç renkli bir tablo çizeceğim
Gözlerinin kahve rengini
Dudaklarının pembeliğini
Elbisenin sarısını
Andıran bir tablo
Biter bitmez
Onu yakacağım
Alevlerinde ısınarak
Üç mısralı bir şiir yazacağım

AŞK

Koklasaydım saçının ipek gibi telini
Altın Kemer olsaydım sarsaydım o belini
Hasret kaldım yüzüne Türkmen kızı gelini
Ben Yunus Emre gibi yanmışım aşk oduna

Aşşaydım sarp dağları kavuşsaydım vatana
Okusam bir fatihe orda şehit yatana
Ayrılıydım gurbetten derdime dert katana
Ben Mansur hallaç gibi yanmışım aşk oduna

Aşk şarabın içmişim sarhoşum mey içmeden
Dünyaya ben gelmişim yurdum dilim seçmeden
Haksızlığa uğradım didem nuru sönmeden
Ben Celalettin gibi yanmışım aşk oduna

YOL

Turanlardan çıktım yola
Toz savruldu sağa sola
Gün batmadan verdim mola
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

Vardım bizim dertli şehre
Musul'da var asık çehre
Dicle dönmüş susuz nehre
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

Bir gün sonra Erbil'deydim
Gök bürünün ilindeydim
Tan ağarmadan cana sardım
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

Dertli üzgün yola çıktım
Zab'lar¹ gibi hızlı aktım
Altın köprü kara bahtım
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

Kerkük'teyim susuz ilim
Anlatmaya varmaz dilim
Göz yaşlarım nasıl silim
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

Birde düştüm yola Teze
Dağ taşları eze eze
Biz çok iken döndük aza
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

Telafer'i² unutmadin
Göz yaşların kurutmadin
Kara bahtın ağartmadın
Silkin uyan Türk milleti
Şahlandır sen bu devleti

1. Zab'la – Büyük Zap Suyu, Doğu Anadolu Bölgesi'nden doğup Türkiye sınırları dışında Dicle Nehri'ne ulaşan akarsu. Dicle Nehrinin Türkiye sınırları dışındaki kollarından biri de Küçük Zap Suyu olarak anılır. İran'ın batı kesiminden doğan bu akarsu, daha sonra Irak'a geçer ve Kerkük'ün batısında Dicle Irmağına katılır.

2. Telafer'i – Telafer, Irak'ta Ninova (Musul) iline bağlı bir Türkmen ilçedir.

KERKÜKTE NE VAR
HALK ŞİİRLERİ

Açıklama:

Irak Türklerinin ve eski Türkçede kullanılan Arapça harflerin Latin harflerde karşılığını Kerkük Türkçesine uygun olarak kullandım. Bu konuda Türk Dil Kurumunun (TDK) önerdiği ve onayladığı Osmanlı harflerinin Latin harfleri karşılığı belgeyi kaynak olarak kullandım, ilave olarak " v (V) = و" ve (é) (É) kapalı (e) kullanmasını gerekli olarak ekledim:

g (G) = گ

ğ (Ğ) = kalın غ

h (H) = ح

ḥ (Ḥ) = خ

k (K) = ق

n (N) = گ صاغر نون

ş (Ş) = ص

s (S) = ث

ṭ (Ṭ) = ط

ẓ (Ẓ) = ظ

ż (Ż) = ض

ẓ (Ẓ) = ذ

' (') = ع

é (É) : kapalı e – év, ét, géce, gétmeğ

, (,) = ء

v (V) = و

â (Â) = uzun a

KERKÜK'TE NE VAR?

Kerkük'te bir kapı¹ var
Eskiden bir yapı var
Bu vatan Türklerini
Elimizde tapı² var

Kerkük'te bir Hısa³ var
Para yuhtu⁴ kasa⁵ var
Gittim⁶ te'yin⁷ olmağa⁸
Yolumda bin şasa⁹ var

Kerkük'te bir camı¹⁰ var
Bir cahil imamı var
Her cüm'e¹¹ namazında
Zalıma¹² selamı var

-
1. kapı – kapı
 2. tapı – tapu
 3. Hısa – Kerkük'te bir çay (Dereden büyük, ırmaktan küçük, kış günleri sel suyu ile akar).
 4. yuhtu – yoktur
 5. kasa – kasa
 6. Gittim – Gittim
 7. te'yin – tayin, atama, devlet memuru olmak
 8. olmağa – olmağa
 9. şasa – tümsek, engel
 10. camı – cami
 11. cüm'e – Cuma
 12. Zalıma – Zalime

Kerkük'te bir kıala¹ var
Cami'lerde² sala³ var
Girdim dost bahçasına⁴
Sebet⁵ dolu bela var

Kerkük'te bir cedde⁶ var
Kırinde⁷ çoğ⁸ zedde⁹ var
Özini¹⁰ çoğ⁸ beğenen¹¹
Kölin¹² açan kıudde¹³ var

Kerkük'te bir hançı¹⁴ var
Yerli¹⁵ var yabancı var
Doğru dürüst insanlar
Bir azda yalançı¹⁶ var

-
1. kıala – kale
 2. Cami'lerde – Cmilerde
 3. sala – sela
 4. bahçasına - bahçesine
 5. Sebet – sepet
 6. cedde – cadde, yol
 7. Kırinde – Asfaltında
 8. çoğ - çok
 9. zedde - zedelenme
 10. Özini – kendini
 11. beğenen – beğenen
 12. Kölin – Kolunu
 13. kıudde – Kendini aşırı derecede beğenen, her münasebette kendini göstermek isteyen bilgicilik tasarlayan kimse.
 14. hançı – hancı
 15. Yerli – Yerli
 16. yalançı – yalancı

Kerkük'te bir bazar¹ var
Çoĥ² kültürlü yazar var
Mutluluĥla³ yaşıyan⁴
Canınnanda⁵ bızar⁶ var

Kerkük'te bir 'illet⁷ var
Boyun egmez⁸ millet var
Neden parçalnıĥıĥ⁹?
İmanlarda kıillet¹⁰ var

Kerkük'te bir aĥım¹¹ var
Lala dolu daĥım¹² var
Düşmanlar sardı bizi
Véran¹³ olan baĥım¹⁴ var

-
1. bazar – Pazar
 2. Çoĥ - Çok
 3. Mutluluĥla – Mutlulukla
 4. yaşıyan – yaşayan
 5. Canınnanda – Canından da
 6. bızar – bezgin olan
 7. 'illet – illet, hastalık
 8. egmez – eğmez
 9. parçalnıĥıĥ – parçalanmışız
 10. kıillet – azlık
 11. aĥım – aĥım, örgüm
 12. daĥım – daĥım
 13. Véran – Viran
 14. baĥım – bostanım, bahçem

Kerkük'te bir Һalım¹ var
Zehirlenmiş balım var
Mehmetçik ayrılanı
Perişan bir Һalım² var

Kerkük'te bir Һuyu³ var
Serin⁴ şirin⁵ suyu var
Bir Türkmen kıızı⁶ sévdim⁷
ÇoҺ⁸ güzel bir Һuyu⁹ var

Kerkük'te bir Һarman¹⁰ var
Dertilere darman¹¹ var
Türkmen olduğumuz¹² için
Ketlimize¹³ ferman var

1. Һalım – halım (Yere veya mobilya üstüne serilmek, duvara gerilmek için, genellikle yünden dokunan, kısa ve sık tüylü, nakışlı, kalın yaygı).

2. Һalım – durumum

3. Һuyu – kuyu

4. Serin – Serin

5. şirin - tatlı

6. kıızı - kıızı

7. sévdim - sevdim

8. ÇoҺ - Çok

9. Һuyu - huyu

10. Һarman - harman

11. darman - derman

12. olduğumuz - olduğumuz

13. Ketlimize – Katlimize, Öldürmemize

Kerkük'te dertli saz var
Daş¹ eriden² bir yaz var
Kızlarında³ haya⁴ var
Güzellerde çoğ⁵ naz var

Kerkük'te bir kelem⁶ var
Susuz kalmış⁷ belem⁸ var
Üzlerde⁹ gülümseme
Üreklerde elem var

Kerkük'te bir ahenk var
Şahlanan mavı¹⁰ reng¹¹ var
Bütün zalıma¹² karşı¹³
Ateşlenen bir cenk var

-
1. Daş - Taş
 2. eriden - eriten
 3. Kızlarında - Kızlarında
 4. haya – haya, utanma
 5. çoğ - çok
 6. kelem - kalem
 7. kalmış - kalmış
 8. belem - kayık
 9. Üzlerde - yüzlerde
 10. mavı - mavi
 11. reng - renk
 12. zalıma - zalime
 13. karşı - karşı

Kerkük'te bir balığ¹ var
Donduran bir saviğ² var
Sanma Kerkük yalğuzdı³
Altun Küprü⁴ Taviğ⁵ var

Kerkük'te bir yonca var
Baĥçalarda⁶ ħonca⁷ var
Dediĥodu⁸ édenler⁹
Déme¹⁰ yoĥtu¹¹ onca var

Kerkük'te bir tür yay var
Ĝamlı¹² çalan bir nay¹³ var
Türklerin bayrağında¹⁴
Tek yıldızlı bir ay var

-
1. balığ - balık
 2. saviğ - soğuk
 3. yalğuzdı - yalnızdır
 4. Altun Küprü – Kerkük şehrinin bir Türkmen ilçesi.
 5. Taviğ – Tavuk, Kerkük şehrinin bir Türkmen ilçesi.
 6. Baĥçalarda - Bahçelerde
 7. ħonca - gonca
 8. Dediĥodu - Dedikodu
 9. édenler - edenler
 10. Déme - söyleme
 11. yoĥtu - yoktur
 12. Ĝamlı - Gamlı
 13. nay - ney
 14. bayrağında - bayrağında

Kerkük'te bir dalım var
Gizlenen çoğ¹ zalım² var
Yurdumun her köşesinde³
Talan olan malım var

Kerkük'te bir kilim var
Ne güzel bir dilim var
Cahil kıalanlar⁴ için
Okullarda⁴ 'ilim⁵ var

Kerkük'te bir narım var
Hem petek hem arım var
Yaşlı gözle bekliyen⁶
Kere⁷ gözlü yarım var

1. çoğ - çok

2. zalım - zalim

3. köşesinde - köşesinde

4. kıalanlar - kalanlar

5. 'ilim – ilim, bilim

6. bekliyen – bekleyen

7. Kere – Kara, Siyah

Kerkük'te bir bacı var
Ateş üstü sacı var
Kargalar¹ bağa² girdi
Üregimde³ acı var

Kerkük'te bir zulüm⁴ var
Kopartılmış gülüm var
Men ğurbette⁵ yanırım⁶
Ne duman ne külüm var

Kerkük'te bir daşım⁷ var
Gözlerimde⁸ yaşım var
Türk milleti⁹ uğrunda
Feda olan başım var

-
1. Kargalar - Kargalar
 2. bağa – bostana, bahçeye
 3. Üregimde - Yüreğimde
 4. zulüm - zulüm
 5. ğurbette - gurbette
 6. yanırım - yanıyorum
 7. daşım - Taşım
 8. Gözlerimde - Gözlerimde
 9. milleti – milleti

TAVARE¹ 'ETE²

Çeri³ 'ete¹ hardadı⁴
Topal Cemil dardadı⁵
Arvad⁶ almağ⁷ ıstırı⁸
Dadmıyıptı⁹ yar dadı

Güneşçin¹⁰ Ay tapar¹¹ o
Derde darman¹² yapar o
Bu işi beleş étmez¹³
Uyarsa pay kapar o

-
1. TAVARE – Kadın ismi.
 2. 'ETE – Babanın kız kardeşi, hala
 3. Çeri – Yaşlı kadın
 4. hardadı – nerdedir
 5. dardadı - darda bulunmak
 6. Arvad – Avrat, Kadın
 7. almağ – almak, evlenmek
 8. ıstırı - istiyor
 9. Dadmıyıptı – Tatmamış
 10. Güneşçin – Güneş için
 11. tapar – bulur
 12. darman – derman
 13. étmez – yapmaz

Topal Cemil körydi¹
Arvad² tapmağ³ zoriydi⁴
Kem aş⁵ çara olı⁶
Onun aş⁷ şoriydi⁷

Tavare⁸ 'ete⁹ daldı
Adları yada saldı¹⁰
Cambaz kıızı¹¹ necedi¹²
Sen körsan¹³ oda laldı¹⁴

-
1. körydi – kör idi
 2. Arvad - Avrat, Kadın
 3. tapmağ - bulmak
 4. zoriydi – zor idi
 5. Kem aş – Tuzu az olan yemeğe.
 6. olı – olur
 7. aş şoriydi – Yemeği çok tuzlu olmuştu, mecazen: Zor durumda olmak anlamına gelir.
 8. Tavare – Kadın ismi.
 9. 'ete – Babanın kız kardeşi, hala
 10. yada saldı - yâd etti, hatırladı.
 11. kıızı - kızı
 12. necedi – nasıldı
 13. körsan – körsün

13. laldı – dilsiz olmak.

Kéften¹ üzü² kan³ doldu
Üç géce⁴ heley⁵ oldu
Arvad⁶ almağ⁷ hoşıymış⁸
Düz tasasız⁹ bir yoldu

'elemi¹⁰ yola saldı
Géce⁴ yérinde¹¹ daldı
Her¹² kési¹² évlendirdi¹³
Özü¹⁴ yérinde¹⁵ kıaldı¹⁵

-
1. Kéften - sevinçten
 2. üzü - yüzü
 3. kan - kan
 4. géce - gece
 5. heley - halay
 6. Arvad – Avrat, kadın
 7. almağ - almak
 8. hoşıymış – hoşmuş, Beğenilendir, duyguları okşayandır, zevk verendir
 9. tasasız – tümseksiz, kasisiz, engelsiz
 10. 'elemi – Her kesi
 11. yerinde – olduğu yerde, yatağında
 12. Her kési - İnsanların bütününü
 13. évlendirdi – evlendirdi
 14. Özü - kendisi
 15. yérinde kıaldı - evlenmedi

Varmadım kızlar¹ varın
Béllere² kemer³ sarın³
Para yığın⁴ oğlanlar⁵
Téz⁶ nişanlığ⁷ aparın⁸

Gün gétti⁹ günler geldi¹⁰
Çoğları¹¹ arvad¹² aldı
Yaman güne biz düştüğ¹³
Bılbıler¹⁴ gülsüz¹⁵ kaldı¹⁶

-
1. kızlar - kızlar
 2. Béllere – Bellere
 3. kemer sarın – kemer takın
 4. yığın – biriktirin
 5. oğlanlar - oğlanlar
 5. Téz – Tez, çabuk,
 7. nişanlığ - nişanlık
 8. aparın - götürün
 9. gétti - gitti
 10. geldi - geldi
 11. Çoğları - Çokları
 12. arvad – avrat, kadın, eş
 13. düştüğ - düştük
 14. Bılbıler - Bülbüller
 15. gülsüz – gülsüz
 16. kaldı - kaldı

Niyet éttim¹ men² alım
Aravtsız³ olmaz alım⁴
Allaha bél⁵ baqladım⁶
Araya oydum⁷ malım

Bin dinar hebes⁸ yoldu
Odamız eye⁹ doldu
epsini¹⁰ borc¹¹ almıştım
alım¹² perişan oldu

-
1. éttim - ettim
 2. men - ben
 3. Aravtsız – avrat sız, kadınsız, eşsiz
 4. alım - kalım
 5. bél - bel
 6. baqladım - baqladım
 7. oydum – koydum, bıraktım
 8. hebes – yalnızca, sadece
 9. eye – eşya, pılı pırtı, yük
 10. epsini - tümünü
 11. borc - borç
 12. alım – halim, durumum

ız¹ paraydan² satıldı
Ėemle³ ere⁴ atıldı⁵
Allah'ta⁶ razı olmaz
Bele⁷ iler batıldı⁸

Oluptu⁹ yaman alım¹⁰
Zehire¹¹ dnp¹² balım
Borc¹³ véren¹⁴ ein¹⁵ ister¹⁶
ıسادı¹⁷ benim¹⁷ elim¹⁷

-
1. ız - Kız
 2. paraydan – Para deyerek
 3. Ėemle - Gamla
 4. ere - üzüntüye
 5. atıldı - katıldı
 6. Allah'ta – Allah bile
 7. Bele - Böyle
 8. batıldı – kötüdür, temelsizdir, asılsız olandır
 9. Oluptu - olmuş
 10. alım - durumum
 11. Zehire - Zehre
 12. dönüp - dönmüş
 13. Borc - Borç
 14. véren – veren
 15. ein - hakını
 16. ister - ister
 17. ıسادı benim elim – kıسادır benim elim: Mecazen, maddi imknın yoktur anlamına gelir.

Ƙoncagölü¹ ezmedim²
Çoh³ çalıştım gezmedim⁴
Halımnan⁵ 'ibret⁶ alın
Bunu boştan yazmadım

Bu derdçin⁷ çare tapın⁸
'murden⁹ bir pay kapın
'Evlenmeğ¹⁰ bele¹¹ olmaz
Ƙuş¹² kimin¹³ yuva yapın

-
1. Ƙoncagölü – Gül ağacı veya çiçeğı.
 2. ezmedim - ezmedim
 3. Çoh - Çok
 4. gezmedim - gezmedim
 5. Halımnan – Halimden, Durumundan
 6. 'ibret – ibret, Kötü bir olaydan alınması gereken ders.
 7. derdçin – dert için
 8. tapın - bolun
 9. 'murden – Ömürden, Yaşamdan
 10. 'Evlenmeğ - Evlenmek
 11. bele - böyle
 12. Ƙuş - Kuş
 13. kimin - gibi

Günde bir dalda durar¹
Çöp yığar² yuva kıurar³
Hepsin⁴ birden getirmez⁵
Getiri⁶ birer birer

Bir serçeyce⁷ gelmiriğ⁸
Derdimize⁹ dalmiriğ¹⁰
Kızlar¹¹ yerinde¹² kıalıp¹²
Para yohtu¹³ almiriğ¹⁴

-
1. durar - durur
 2. yığar - yığmak işi, toplar
 3. kıurar – yapar, kurmak işi
 4. Hepsin – Hepsini, Tümünü
 5. getirmez - getirmez
 6. Getiri - Getirir
 7. serçeyce – serçe gibi
 8. gelmiriğ – Onun gibi olmuyoruz.
 9. Derdimize - Derdimize
 10. dalmiriğ – dalmıyoruz, dalgın bir durum almak
 11. Kıızlar - Kızlar
 12. yerinde kıalıp – yerlerinde kalmış, evlenmemişler "evde kalmış kıızlar".
 13. yohtu – yoktur
 14. almiriğ – almıyoruz, evlenmiyoruz

HORYATLAR

Dağ¹ da yansın
Yurd² yandı dağ¹ da yansın
Dayandığım³ ğemlere⁴
Gel baħım⁵ dağ¹ dayansın⁶

Dağ¹ da yanmaz
Daş⁷ yanmaz dağ¹ da yanmaz
Ayrılığ⁸ ğesretine⁹
İnannam¹⁰ dağ¹ dayanmaz¹¹

-
1. Dağ - Dağ
 2. Yurd – Yurt, vatan
 3. Dayandığım - Dayandığım
 4. ğemlere - gamlara
 5. baħım - bakayım
 6. dayansın – dayanmak anlamında, sağlam kalmak
 7. Daş - Taş
 8. Ayrılığ - Ayrılık
 9. ğesretine - hasretine
 10. İnannam – inanırım
 11. dayanmaz – dayanmamak anlamında

Dal¹ ona
Dalda véríb² dal¹ ona
Yalan ipi kıسادı³
Birez⁴ düşün dal⁵ ona

Dal¹ buna
Dalda veríb² dal¹ buna
Namertten hiç dost olmaz
Birde düşün dal⁵ buna

Dal¹ dédim⁶
Ağaç⁷ gördüm dal¹ dédim⁶
Dünya kimseyçin⁸ kıalmaz⁹
Birez⁴ buna dal⁴ dédim⁶

-
1. Dal - Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan her biri
 2. véríb - vermiş
 3. kıسادı – kısadır
 4. Birez – Biraz
 5. dal – düşünceye kapıl
 - 6 dédim – dedim, söyledim
 7. Ağaç - Ağaç
 8. kimseyçin – kimse için
 9. kıalmaz - kalmaz

Dal¹ ona
Dalda² etti³ dal¹ ona
Bu hayat⁴ bir köprüdü⁵
Bunu düşün dal⁶ ona

Dal¹ mene⁷
Yarpağ⁸ sene⁹ dal¹ mene⁷
Dertlerim¹⁰ sene⁹ diyim¹¹
Her gün düşün dal¹²mene¹²

-
1. Dal - Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan her biri.
 2. Dalda - Gölge
 3. etti - etti
 4. hayat - hayat
 5. köprüdü - köprüdü
 6. dal - düşünceye kapıl
 7. mene – bana
 8. Yarpağ - yaprak
 9. sene - sana
 10. Dertlerim - Dertlerimi
 11. diyim - diyeyim
 12. dal mene – söylediğim dertleri düşün.

Men¹ dala²

Çıħa³ bilmem men¹ dala²

Düşkün gördım³ men¹ seni⁴

Géce⁵ yatmam men¹ dala⁶

Sende aldıv⁷

Men¹ sattım sende aldıv⁷

Dertlı⁸ gördüv⁹ sen meni¹⁰

Billem¹¹ buna sen daldıv¹²

1. Men - Ben

2. dala - Ağacın gövdesinden ayrılan kollardan her birine.

3. Çıħa - Çıka

4. gördım - gördüm

5. Géce - Gece

6. dala – düşünceli

7. aldıv - aldın

8. Dertlı - Dertli

9. gördüv - gördün

10. meni - beni

11. Billem - Bilirim

12. daldıv - düşünceye kapıldın

Oğlanlarım: Sezer, Tarkan, Tan ve Muhammed için.

Sezerd¹
Duyđularım² sezerd¹
Cihanda tek umudum
Aziz ođlum³ Sezer'd⁴

Ter ıanı⁵
İgid⁶ tóker⁷ ter ıanı⁵
Tanrıdan tek dileđim⁸
Desteklesin⁹ Tarkan'ı¹⁰

-
1. Sezerd¹ – His ederdi
 2. Duyđularım - Duygularım
 3. oğlum - oğlum
 4. Sezer'd¹ – Kişi adı, sezgi sahibi", "anlayışlı", "óngórlú" ve "hisseden
 5. ıanı - kanı
 6. İgid - Yiğit
 7. tóker - dóker
 8. dileğim - dileğim
 9. Desteklesin - Desteklesin
 10. Tarkan'ı - Kişi adı, Eski Tórkler'de bir asálet ve şeref unvâni, bir rútbeye.

Bu tanı¹
Işığ² bekler bu tanı¹
Cihanda tek umudum
Hak³ sahlasin⁴ bu Tan'ı⁵

Muhammed'i⁶
Hak³ séver⁷ Muhammed'i⁶
Kadir⁸ Mevla'm sahlasin⁴
Genc⁹ oğlum¹⁰ Muhammed'i¹¹

-
1. tanı - Güneş doğmadan önce ortalığın ağarmaya başladığı vakit; fecir, tan kızılığı.
 2. Işığ - Işık
 3. Hak - Hak, Tanrı
 4. sahlasin - saklasın
 5. Tan'ı - Kişi adı
 6. Muhammed'ı - Peygamber olan Muhammed'i.
 7. séver - sever
 8. Kadir - Kâdir, Her şeye gücü yeten.
 9. Genc - Genç
 10. oğlum - oğlum
 11. Muhammed'ı - Kişi adı.

Kabrime kitabe:

Tekindi¹

Bu mazarlığ ² tekindi¹

Burada yatan insan

Ḥabib³ ođlu⁴ Tekin'di⁵

1. Tekindi - Cin, peri vb. tabiat üstü güçlerle ilişkisi olmadığı için uğurlu sayılan yer veya kimse" anlamında.

2. mazarlığ - mezarlık

3. Ḥabib – Habip, sevilen kimse, kişi adı.

4. oğlu - oğlu

5. Tekin'di - Tekin'di, kişi adı.

ARAPÇA ŞİİRLER

عراق اه يا عراق

شعر

تكين سيوملي

عراق آه يا عراق

عراق يا عراق آه من لوعة الفراق
كم أنا اليك في إشتياق
حزين لدمك المراق
واستباحة دم البراق
غربتي إحساس بالإختناق
عراق يا عراق آه من لوعة الفراق

أين المفر للظالمين يوم يلتف الساق بالساق
وإلى ربهم يكون المساق
في البصرة قتلوا السيّاب قتلا
في كركوك أجروا الدماء نهرا
في بغداد صلبوا الرصافي صلبا
في نينوى سحلوا الإنسان سحلا
في أربيل كمموا الافواه قهرا

ألم شفاء ارق
دوامة من القلق
قل أعود برب القلق
من شر ما خلق

صراخ وأنين
ودموع التكالى تتقب الصخر
ويأز السيّاب في لحده
عينك غابتا نخيل ساعة السحر
أو شرفتان راح ينأى عنهما القمر
مطر مطر مطر

أنهار العراق فيضي
واغرقي قلاع المحتلين
حقول العراق إشتعلي
واحرقني حصون الجاهلين
رمال الصحراء إعصفي
واخفني اصوات المناقيين
نار باباكركر كوني بردا وسلاما على العراقيين

عراق يا عراق أه من لوعة الفراق
كم أنا البك في اشتياق
حزين لدمك المراق
ساعود يوما وأطفئ
لهيب الشوق بالعناق
عراق يا عراق أه من لوعة الفراق

إحتراق

ألم قلق
شقاء ... أرق
دوامة من التعاسة تلفني
إني أحترق ... إني أحترق
اللعة عليّ
لملذا أنا موجود؟
ومن أنا؟
كتلة من الخلايا تحترق ببطء
الشمعة أيضا تحترق
ولكنها تحترق لتضيء
ياليتني كنت شمعة
ياليتني كنت شمعة

ماتت السجارة

عمري اثنان وعشرون سنة
اثنان وعشرون رقم غرفتي
ثم ماذا؟

فكرت اشعلت سجارة
عمري سبعمائة مليون ثانية
ثم ماذا؟

فكرت اطلت التفكير
السجارة احرققت اصبعي

ماتت السجارة
فلنقرأ الفاتحة.